

शारदा नगरपालिका

२ नं. वडा कार्यालय

शा.न.पा.-२ खलंगा, सल्यान

केशव सिंह श्रेष्ठ
अध्यक्ष

दुर्पती दमाई
दलित महिला सदस्य

अनिता राई खड्का
महिला सदस्य

कल्याण श्रेष्ठ
सदस्य

संजय सिंह
सदस्य

निर्वाचन मिति : २०७४ बैशाख ३१

शारदा नगरपालिका सल्यान

वडा नं २ को
बस्तुगत विवरण
२०७४

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. वडाको पृष्ठभूमि
वडाको संक्षिप्त परिचय
२. वस्तुगत विवरणका फाईदाहरू
३. वस्तुगत विवरण तयारपार्दा अपनाइएका विधिकरु
४. वडामा रहेका प्रमुख नदीनालाहरू, ताल तलैया पोखरीहरू
५. धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरू
६. व्यापारिक महत्वका स्थानहरू
७. वडाको जनसंख्या
उमेर समूहको आधारमा
मातृभाषाको आधारमा
जातजातीको आधारमा
शैक्षिक अवस्थाको आधारमा
पेशाको आधारमा
८. आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या
विपन्न जनसंख्या
९. घरधुरी विवरण
घरको प्रकार
१०. आम्दानीको मुख्य श्रोत , औसत मासिक आम्दानी
११. शैक्षिक अवस्था
विद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरू
साक्षरताको अवस्था
१२. स्वास्थ्य सेवाको अवस्था
१३. खानेपानीको अवस्था
१४. सरसफाईको अवस्था
१५. उद्योग व्यापार व्यवसाय
१६. कृषि योग्य भूमीको अवस्था
कृषि उपजहरू
१७. सडक तथा यातायातको अवस्था
१८. विद्युतको अवस्था
१९. संचारको अवस्था
२०. खेल मैदान तथा खुल्ला स्थलहरू
२१. सामुदायिक भवनहरू
२२. पाटी पौवा चौतारा तथा सार्वजनिक स्थलहरूको अवस्था
२३. गैर सकारी संघ संस्थाहरू
२४. खनिज पदार्थ सम्बन्धि विवरणहरू
२५. सहकारी संस्थाहरूको अवस्था
२६. बैंक तथा वित्तिय निकायहरू

२७. वडा कार्यालयको अवस्था

भौतिक अवस्था,सवारी साधन ,कर्मचारी व्यवस्थापन, सेवा तथा सुबिधाहरु

२८. अन्य महत्वपूर्ण वडाको विवरणहरु

१. वडाको पृष्ठभूमी

राप्ती अंचल सल्यान जिल्ला प्रदेश नं ६ स्थित शारदा नगरपालिकाको एउटा महत्वपूर्ण निकायको रूपमा रहेको शा.न.पा. वडा नं २ स्थानिय स्तरमा जनताहरुलाई सेवाहरु प्रदान गर्नु , आवश्यकताको पहिचान गरी प्राथमिकताको आधारमा विकास निर्माणका कार्यहरु गर्नु देखि लिएर सम्पूर्णरूपमा शारदा नगरपालिकाको रणनीतिक योजना अनुरूप सक्रिय रूपमा सहभागि भै निर्दिष्ट लक्ष्य प्राप्त गर्नुनै यस वडाको उद्देश्य रहि आएको छ ।

शारदा नगरपालिकाका १५ वटै वडाहरुवाट आ आफ्नो वडाको वास्तवीक वस्तुगत विवरण तयार गरी सोही तथ्यांकको आधारमा विकास निर्माण लगायत विविध कार्यहरुकालागि वास्तविक आवश्यकता र जन चाहनामा आधारित कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्न कार्यान्वयन गर्न र भविष्यका लागि पूर्वतयारी गर्न समेतका लागि यो शा.न.पा. वडा नं २ को वस्तुगत विवरण तयार पारिएको छ ।

२. शा.न.पा. वडा न२ को संक्षिप्त परिचय

२०७१ साल वैशाख २५ गते स्थापना भएको सल्यान जिल्लाको शारदा नगरपालिकाको वडा न२ सल्यान जिल्लाको तत्कालिन खलङ्गा गा.वि.स.को वडा नं ४,५,६

स्थानहरुलाई समावेश गरी वडाको रूपमा संचालन गरिएको छ । यस वडाको कूल क्षेत्रफल अन्दाजी ११ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यस वडाको भौगोलिक अवस्थिति समान्यतया निम्नानुसारको रहेको छ ।

पूर्वी सिमाना जोगीदेउखोला शारदा नदी

पश्चिम सिमाना गणेश स्थान पिपलवोट

उत्तर सिमाना घट्टेखोला

दक्षिण सिमाना सुकेखोला

३. वस्तुगत विवरणको महत्वहरु , वस्तुगत विवरण तयार पार्दा अपनाइएका विधिहरु

शा.न.पा. वडा नं २ को वस्तुगत विवरण प्रतेक घर धुरी सर्भेक्षणको आधारमा तयार पारिएको छ ।

१. वडा स्तरीय वास्तविक र सही सूचना संकलन तथ्यांक अभिलेखनको लागि सहयोगी हुने

२. विद्यमान श्रोत,साधन र सिपको पहिचाहुने साथै भौगोलिक,सामाजिक,आर्थिक,धार्मिक, प्राकृतिक र मानविय जीवनका हरेक पक्षका वारेका जानकारी हुने ।

३. वडा विकासका लागि आवश्यक नीति तथा रणनीतिहरुको निर्माणगर्न सहायक हुने ।

४. वडामा संचालित आवधिक तथा अध्यावधिक योजनाहरुको तथ्यांक राख्न ।

४. वडामा रहेका प्रमुख नदी नालाहरु ,ताल तलैया तथा पोखरीहरु

क. शारदा नदीको केही भाग

ख. लुहापिङ्गमा एतिहाँसिक रानी पोखरी हाल पूर्ण रूपमा पुरीएको अवस्था

ग साउनेपानी पोखरी - हाल भत्कीएको अवस्थामा

५. धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरु

क श्री कृष्ण मन्दिर,गणेश मन्दिर,भिमसेन मन्दिर,कालिका मन्दिर,रामजानकी मन्दिर आदी

६. व्यापारिक महत्वका स्थानहरु

क खलंङ्गा वजार

ख जोगीदेउ खोला वजार

७. वडाको जनसंख्या: जम्मा महिला ११६८ पुरुष १२५४ कूल जम्मा २४२२

क. उमेर समूहको आधारमा .....

ख. मातृभाषाको आधारमा .....

ग. जातजातीको आधारमा .....

घ. शैक्षिक अवस्थाको आधारमा .....

ड. पेशाको आधारमा

८. आर्थिक रूपले सम्पन्न परिवार संख्या १२५ परिवारका ५४१ जना
आर्थिक रूपले विपन्न परिवार संख्या ३०६ परिवारका १८८१ जना

९. घर धुरी विवरण : जम्मा संख्या ७१२

घरको प्रकार कच्ची ४१८ पक्की ७७ मध्यम १८२ अन्ये २५

१० आम्दानीको मुख्य श्रोत तथा औसत मासिक आम्दानीअन्दाजी रु. ३०००/

क. कृषि / पशुपालन पेशा ७० प्रतिशत

ख. व्यापार व्यवसाय १५ प्रतिशत

ग. बैदेशिक रारेजगार ५ प्रतिशत

घ. नोकरी १० प्रतिशत

ड अन्ये

११. शैक्षिक अवस्था हालको अवस्था

क. उच्च शिक्षा प्राप्त २१२ जना

ख. माध्यमिक शिक्षा प्राप्त. १६३ जना

ग. प्राथमिक शिक्षा प्राप्त . ३८१ जना

घ. निरक्षर १०० जना

विद्यालय तथा शैक्षिक संस्थाहरु साक्षरताको अवस्था ९५ प्रतिशत पूर्ण साक्षर तथा अन्ये ९५ प्रतिशत

क. क्याम्पस सल्यान बहुमुखी क्याम्पस सल्यान

ख. उच्च मा.वि. तथा मा.वि. २

ग. प्राथमिक विद्यालय तथा शिशु विद्यालय. ३

घ. निजी बोर्डिङ स्कूलहरु २

१२. स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

क. अस्पताल १ सल्यान अस्पताल

- खा। स्वास्थ्य चौकी
- ग. अन्ये सरकारी स्वास्थ्य संस्था
- घ. अन्ये निजी स्वास्थ्य क्लिनिकहरु २
- ड. आकस्मिक तथा दैवी प्रकोप पूर्व तयारीको अवस्था सन्तोषजनक(ने.र.सो सल्यान)

१३. खानेपानीको अवस्था

- क. शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था धारा ६०० कुवा.....नदी.....पोखरी.....
- ख. अन्ये सार्वजनिक धाराहरु २५

१४. सरसफाईको अवस्था

- क. शौचालय सहितको पूर्ण सरसफाई खुल्ला दिशामुक्त घोषणा भै ससकेको
- ख. पुरै समुदायको सरसफाई समुदायहरु पूर्णरूपले सरसफाई उन्मुख रहेको

१५. उद्योग व्यापार व्यवसायको अवस्था

- क. उद्योग
- ख. साना उद्योग खुकुरी उद्योग, काष्ठ उद्योग, छापाखाना
- ग. व्यापार व्यवसाय ६० व्यापारीक पसलहरु
- घ. होटल रिसोर्ट लजको सुविधा २५ साना होटल तथा १ रिसोर्ट
- ड. साना तथा खुद्रा पसलहरु अन्दाजी ३० जति साना खुद्रा पसलहरु ।

१६. कृषिको अवस्था तथा पशु पंक्षी पालन तथा फर्महरु

- क. कृषि योग्य भूमी १२०० हेक्टर
- ख. कृषि उत्पादन धान १३२४ क्वीन्टल मकै ८९२ क्वीन्टल गहुँ ७०१ क्वीन्टल
- ग. तरकारी उत्पादन २७५ क्वीन्टल
- घ. दूध उत्पादन ७५०० लिटर
- ड. मासु उत्पादन २५० क्वीन्टल
- च. गाई तथा बाखा, वंगुर पालन फर्म , बाखा फर्म २ , ३०० घरधुरी बाखापालन
- छ. कुखुरा, हाँस, टर्की आदि फर्महरु कुखुरा फर्महरु ५
- ज. करेसावारी को अवस्था- सबै घर धुरीमा साना तिना करेसावारीहरु
- झ. छाडा जनावर , चौपायाहरु, जंगली जनावरहरुको अवस्था:
  - क. हानी नोक्सानीको अवस्था - छाडा भुस्याहा कुकुरहरुवाट नोक्सानी हुने गरेको ।
  - ख. नियन्त्रण गर्नु पर्ने
  - ग. नियन्त्रणका उपायहरु १. पालेर राखेको भए बाँधेर राख्ने, समय समयमा खोप दिने , बहुला कुकुरहरुलाई नियन्त्रण गर्ने
- कृषि उत्पादन, फलफूल तथा अण्डा , मासुजन्य पदार्थको
  - क. आत्म निर्भर .... नभएको
  - ख. आयात..... ७० प्रतिशत
  - ग. निर्यात .... छैन

ग.अन्ये .....छैन

१७. सडक तथा यातायातको अवस्था

क. मुख्य राजमार्ग संग जोडिएको

ख. गाँउ गाउ सम्म मोटरवाटो पुगेको

ग. पक्की वाटो १५ कि.मी. कच्ची ५० वाटो

घ. गोरेटो वाटोको अवस्था सुधारीएको ३५ किमी सुधार गर्नु पर्ने ५० कि.मि.

१८. विद्युतीकरणको अवस्था

क. विद्युत लाईन विस्तार भएको

ख. विद्युत लाईन विस्तार हुन बाँकी ३० घर धुरी विस्तार हुन बाँकी

१९. संचारको अवस्था

क. राम्रो

२०. खेल मैदान तथा खुल्ला स्थानहरु

क. भएको ३ संख्या १२ रापनी जति

२१. सामुदायिक भवनहरु

क.सा व उ .स . को भवन १

ख. ,, ,, निर्माणाधिन ३

ग.खेलकुद कभर्ड हल १

२२. पाटी पौवा चौतारा,प्रतिक्षालय तथा सार्वजनिक स्थलहरुको अवस्था

क.प्रतिक्षालय ३ , चौताराहरु १६ सार्वजनिक स्थलहरु ५

ख.....

ग.

क.ऐतिहासिक,प्रातात्वीक,साँस्कृतिक,धार्मिक महत्वका सम्पदाहरु.

क.श्री कृष्ण मन्दीर , गणेश मन्दीर, भिमसेन मन्दीर ,

ग. घाट आदिको अवस्था .श.न.पा. वडा नं १ स्थित घाट ।

२३.गैर सरकारी संघ संस्थाहरु

क. पास नेपाल, पार्ड नेपाल ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र,दलित विकास समाज ,

ख शारदा नेपाल ,

ग

घ. विभिन्न प्रकारका क्लवहरु .

क.विभिन्न युवा क्लवहरु ३

ख..

ग.

ड आमा समूहहरु,तथा किशोरी समूहहरु

२४. खनीज पदार्थ सम्बन्धी विवरण

क. उल्लेखनिय नभएको

ख.

२५. सहकारी संस्थाहरुको अवस्था

क. वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरु - ४

ख. कृषि तथम बहुउद्येशियक सहकारी संस्थाहरु ४

ग. दुग्ध सहकारी संस्थाहरु

घ. अन्ये दुग्ध व्यवशाय डेरी १

२६. बैंक तथा वित्तिय निकायहरु

क. नेपाल बैङ्क लि.

ख. क्मारी बैङ्क लि.

ग मेगा बैङ्क लि.

घ ग्रामीण विकास बैङ्क लि.

२७. प्रशासनिक कार्यालयहरु

क. जिल्ला प्रशासन कार्यालय

ख. जिल्ला अदालत,

ग. जिल्ला समन्वय समिति, शारदा नगरपालिका

घ. सरकारी वकिल कार्यालय, जिल्ला हुलाक कार्यालय,मालपोत कार्यालय,नापी कार्यालय आदि सरकारी कार्यालयहरु

२८. शान्ती सुरक्षाको अवस्था .राम्रो रहेको छ ।

क. प्रहरी कार्यालय

ख. नेपाली सेना

ग. सशस्त्र प्रहरी

घ. प्रहरी चौकी

२९. वडा कार्यालयको अवस्था

क. भौतिक अवस्था - कार्यालय भवन भाडामा रहेको छ ।

ख.सवारी साधन - १ थान मोटर साईकल रहेको छ ।

ग.कर्मचारी व्वस्थापन - १ जना वडा सचिव र १ जना कार्यालय सहयोगी ।

घ.सेवा तथा सुविधाहरु - स्थानिय निकाय वाट प्रदान गरीने सबै प्रकारका सेवा तथा सुविधाहरु प्रदान गरिएको छ ।

ड.अन्ये

३० अन्ये महत्वपूर्ण विवरणहरु

क
ख
ग

३१. वडामा तत्काल व्यवस्थापन गर्नु पर्ने आवश्यकताहरुको पहिचान तथा कार्ययोजना

- क असक्तमैत्री, बाल मैत्री, महिला मैत्री, जेष्ठ नागरिक आदि सुहाउदो योजनाहरु
ख राष्ट्रिय स्तरका महत्वपूर्ण ठूला योजनाहरुको अवस्था
ग सबै प्रकारका तहका व्यक्तिहरुले प्रयोग गर्न सकिने सावैजनिक
शौचालयहरु, विद्यालयहरु तथा बाटोघाटोहरुको निर्माण गरीनु पर्दछ।
घ उपलब्ध भएका मोटरवाटो तथा गोरेटो बाटोहरुको स्तर उन्नती गर्न आवश्यक छ
ङ शारदा नगरपालिका भित्र रहेको सबै प्रकारका रेडियो स्टेशनहरुलाई सूचनाको
महत्वपूर्ण श्रोतको रूपमा विकास गर्न जरुरी देखिन्छ।
च हाल ४ वटा रेडियो स्टेशनहरु रहेका छन।

३३. उल्लेखित आवश्यकताहरु परिपूर्तिको लागि शारदा नगरपालिकावाट प्राप्त हुनु पर्ने अपेक्षाहरुको विवरण :

१. शारदा नगरपालिकावाट प्रदान गरीने सबै सेवा सविधाहरु सर्व सुलभ हुनु पर्दछ।
२. विभिन्न प्रकारका भत्ताहरु सिधै वडा कार्यालय मार्फत वितरण गर्ने व्यवस्था गरिनु पर्दछ।
३. सबै प्रकारका निर्माण कार्यहरु विभिन्न मैत्री मूलक हुनु पर्नेछ।
४. आवश्यकता र प्राथमिकताको आधारमा योजनाहरु छनौट गरी निर्माण गरीनु पर्दछ।

शारदा नगरपालीका वडा नं २ को नीति तथा कार्यक्रमहरु

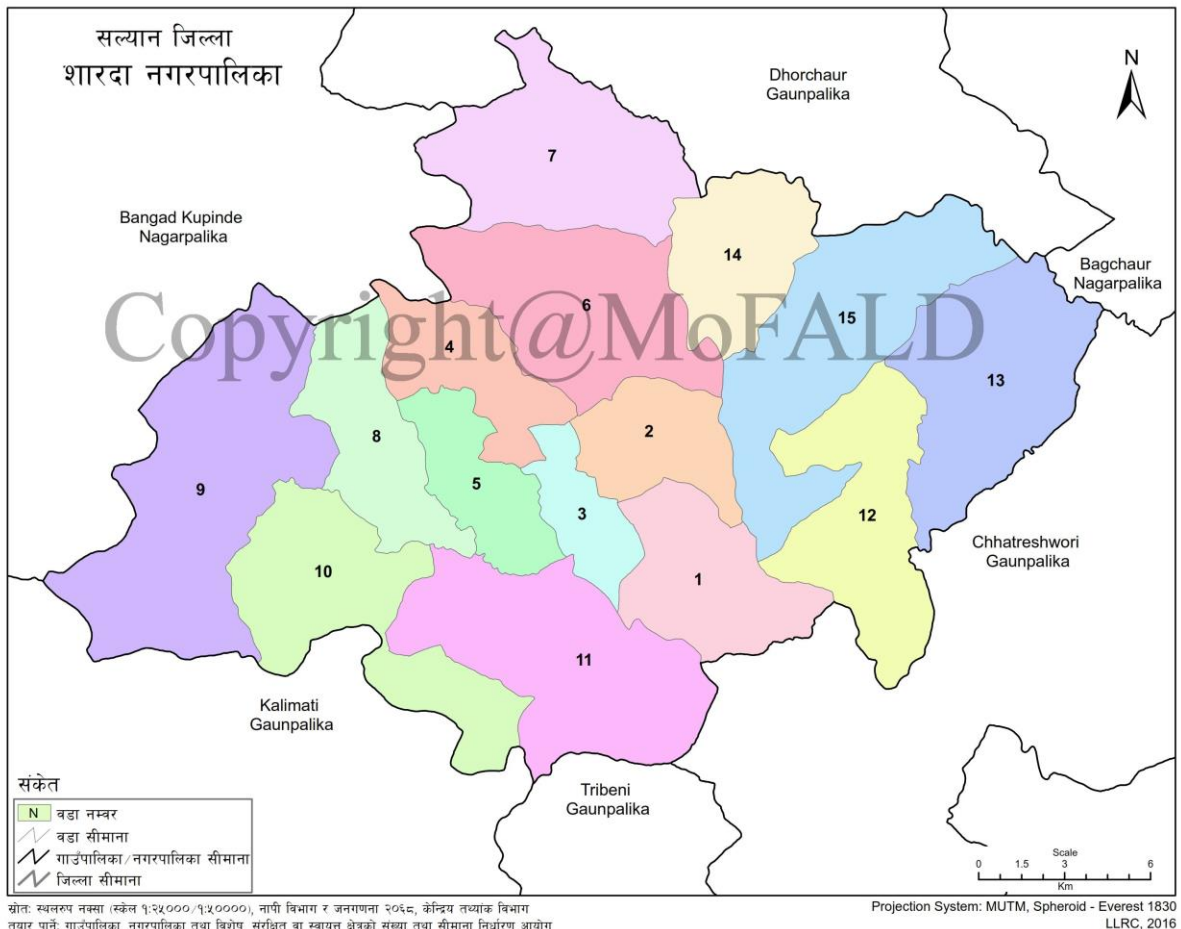
आ.व.२०७५/०७६ को लागि देहाय वमोजिमका कार्यक्रमहरु तथा वजेटको तर्जुमा गरिएको छ

१. वडा अध्यक्ष एवं वडा सदस्यहरु अत्यन्तै सक्रियतापूर्वक आफ्नो काम कर्तव्य र अधिकारको कार्यान्वयन गर्न दत्तचित्त रहनेछन।
२. वडा समितिका योजना, कार्यक्रम तथा वजेट स्वीकृतीका लागि नगरपालिकामा पेश गरीने छ।
३. जनताको कर तथा जनसहभागिता एवं राज्यवाट जन हितमा प्राप्त हुने रकम तथा कार्यक्रमहरु, वडा वाट पारित गरी छनौट हुने योजना तथा कार्यक्रमहरु सतप्रतिशत रुपमा सदुपयोग गरी कार्यान्वयन गर्ने गराउने तथा अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिने छ।

४. शा.न.पा. वडा नं २ को घरधुरी क्षेत्रगत तथ्यांक तथा वडा भित्रका सम्पूर्ण विषय वस्तुहरुको तथ्यांक संकलन गरी अध्यावधिक राखिने छ । ऐतिहासिक एवं पुरातत्वका वस्तुहरु एवं मठ मन्दीरहरुको संरक्षण सम्बर्धनमा जोड दिइनेछ ।
५. वडा लाई वातावरण मैत्री बनाउन सबै प्रकारका फोहरमैला संकलन तथा उचित विसर्जनको व्यवस्था मिलाई नियमित सरसफाईमा जोड दिइने छ ।
६. वडा वासीहरुको स्वास्थ्यको विशेष ख्याल राखिने छ । वडाको पायक पर्ने स्थानमा सुविधा सम्पन्न आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका साथै ब्लडबैंकको स्थापना गरीने छ ।,पूर्णखोप मुक्त वडा घोषणा गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरीने छ । पूर्ण साक्षर,खुलादिशामुक्त समेत घोषणा भैसकेको अवस्था मा वातावरण मैत्री वडा निर्माण गर्ने कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गरीने छ । जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्नेकिसिमका उपभोग्य वस्तुको बेच विखन र उपभोगमा नियन्त्रण गरीने छ ।
७. वडा भित्रको वजार व्यवस्थापन,कालो वजारी नियन्त्रण अनुगमन एवं आपूर्तिको व्यवस्थापनलाई सहज बनाईने छ ,उपभोक्ताहरुको हितलाई प्रथम प्राथमिकतामा राखिने छ ।
८. कानून विपरित अतिक्रमन, जग्गा प्लटिड मा रोक लगाईने छ ।
९. स्वीकृती नलिई वडा भित्र मापदण्ड विपरीत घर निर्माणमा रोक लगाईने छ ।
१०. वडा भित्र आई पर्ने दैवी प्रकोप जस्ता विषयहरुमा सम्बन्धित निकायहरु संग समन्वय र सहयोगको आदान प्रदान गरी सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
११. वडा भित्र निर्माण गरीने सबै प्रकारका विकास निर्माण कार्य,सामाजिक अभियान जस्ता कार्यहरु संचालन गर्न आवश्यक निति तथा मापदण्डहरुको निर्माण गरीने छ । सबै प्रकारका विकास निर्माण कार्यहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा कार्यान्वयन गरीने छ । पूर्व निर्धारित वा निर्माणाधिन महत्वपूर्ण योजनाहरुलाई स्तरोन्नती सहित निरन्तरता दिईने छ जथा भाविरुपमा आफुखुशी प्राविधिक प्रतिकूलका मोटरवाटो खन्ने अपुरा र अधुरा हुने र प्रतिफल समेत प्राप्त नहुने योजनाहरुलाई निरुत्साहित गरीने छ ।
१२. वडा वाट गरीने वा गर्न खोजिने सबै प्रकारका क्रियाकलापहरुको जानकारी सबै राजनैतिक दलहरु,नागरिक समाज तथा सरोकारवालाहरु संग छलफल गरी सामन्जस्यता कायम गरी संचालन गरीने छन ।
१३. वडावासीहरुको गुनासो सुनुवाई तत्काल गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ । साथै वडा वासीहरुलाई घुम्ती सेवा मार्फत सकेसम्म घर दैलोमानै सेवा पुर्याउने व्यवस्था मिलाईने छ ।
१४. वडा भित्र सम्पादन गरिएका सबै प्रकारका कार्यहरुको मासिक विवरण नगरपालिकामा मासिक रुपमा पेश गरीने छ ।
१५. कानून वा आर्थिक प्रशासन नियम विपरित हुने कुनै पनि कार्यहरु गर्ने गराईने छैन ।
१६. उच्च शिक्षा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ साथै प्राविधिक शिक्षालाई विशेष जोड दिईने छ ।

१७. वालमैत्री वातावरणको विकास गरीने छ । जेष्ठ नागरीक,अपांग,असक्त, असहाय,वेवारीसे हरुको हितलाई ध्यानमा राखिने छ ।
१८. युवा तथा महिलाहरुको सिप तथा रुचीको आधारमा अनिवार्य रुपमा रोजगारी सिर्जना हुने कार्यक्रहरुको तर्जुमा गरीने छ ।
१९. वडावाट सेवाग्राहीलाई प्रदान गरीने सबै प्रकारका सिफारीसहरु निर्धारित ढाँचा एवं कार्यविधि वमोजिम यथा समयमै उपलब्ध गराइने छ ।
२०. नेपाल सरकार संग सम्बन्धित कृषि,शिक्षा,स्वास्थ्य,आर्युवेद औषधालय,भू-संरक्षण ,बन आदि सम्बन्धित कार्यालयहरुको कार्यक्रहरुलाई समावेश गरी कार्यान्वयन गरीने छ ।
२१. माथि उल्लेखित कार्यक्रमहरुका साथै शारदा नगरपालिका वडा नं २ वाट प्रदान गर्नु पर्ने सबै खाले सेवा सुविधा तथा कामहरु सर्व सुलभ तरीकावाट यथासमयमै सेवाग्राही हरुलाई उपलब्ध गराईने छ ।
२२. शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभूती दिन सम्बन्धित निकायहरुसंग सहयोगको आदान प्रदान गर्दै नविनतम प्रविधिहरुको प्रयोग गरिने छ ।

केशव सिंह श्रेष्ठ
वडा अध्यक्ष
शारदा ननगरपालिका वडा नं २ सल्यान

स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:५००००), मापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संस्था तथा सीमाना निर्धारण आयोग